

I. N. S. S. T.

DISSERTATIO PHILOSOPHICA

De

COGNITIONE
HUMANA,

Quam

AFFULGENTE GRATIA DIVINA,

Et

Approbanre Ampliss. Facult. Phil.

In Regia Academia Aboënsi,

SUB PRÆSIDIO,

Viri Celeberrimi

DN. M. CHRISTIERNI

ALANDRI,

Eloq. Profess. Reg. & Ord.

Præceptoris ac Promotoris sui submissâ animi
veneratione ætatem prosequendi,

Publico eruditorum examini modestè submittit

SAC. REG. MAJ. ALUMNUS

CLAUDIUS T. AUSTRIN,

Ost - Gothus.

In Aud. Inf. ad d. 18. Maji, A. M. DC. XCVII.

Impr. apud JO. WALLIUM.

In
SACR. REG. MAJESTATEM

Summæ Fidei Viro,

ILLUSTRISSIMO AC EXCELLENTIS-
SIMO DOMINO,

DN. LAURENTIO

CRÆUZ /

LIBERO BARONI

ac

Domino de Sarswelaar / Tiusterby /
Forsby / Ottinge & Tyfö / &c.

Ditionis Aboënsis Biörneburgensis,
ut & Alandensis SATRAPÆ Magno,
Patrono, Mæcenari ac Promotori
meo summo,

submissâ animi veneratione æta-
tem suspiciendo,

VITAM, SALUTEM, atque FELICI-
TATEM PERPETUAM!!!

ILLUSTRISS: AC EXCELLENTISS: DOMINE,
DOMINE GRATIOSISSIME!

Eleberrimo Illustrissimi ac
Excellentissimi Domini no-
mine, quod fulgentibus om-
nium virtutum atq; gra-
tiæ radiis, per plurimas
regiones sparsis, Magnum Finlandiæ
Ducatum illustrat, Disputationem hanc
rudi Minerva conscriptam, exornare
non ausus fueram; nisi me rectius fa-
cturum existimassem, si illud ubicun-
que mihi data fuerit occasio, dignis
laudibus in cœlum efferrem; quam si
semper id, solum tacitâ animi venera-
tione, in mente mea infixum servarem.

Præ-

Præsertim quoniam non solum ipse Illu-
strissimus ac Excellentissimus Domi-
nus Mæcenas, sed etiam ipsius gloriosæ
recordationis Illustrissimus Dominus
Socer, Domina socrus, ac Dominus
Filius, ejus vitæ pignus charissimum,
ex summâ gratiâ, Parentibus meis in
egregio prædio ab omni vectigali libe-
ris ac immunibus, in summa tranqvil-
litate atque otio omnem suam vitam
transigere permiserant: Sed etiam præ-
terea Illustrissimus atqve Excellentissi-
mus Dominus, postquam parens meus
desideratissimus in ineunte mea ætate
ê vitâ excefferat; statim me orbem ad
sele receptum, una cum Illustrissimis
suis Filiis, per multorum annorum spa-
tium, artibus liberalibus diligentissimè
incomari curaverat, mihiqve, omnia
quæcunqve mihi necessaria erant, ex
summâ munificentia, benignitate atqve
favore, additâ jucundissimâ promissio-
ne, quod insigni gratiâ quandocunqve
ad eum supplex confugerem, me am-
plecteretur, munificentissimè est largi-
tus;

tus. Quæ summa in me, meosque cum-
mulata beneficia, cum nunquam aliqua
ratione demereri queam; licet ipsam
vitam pro illustrissimo Domino profun-
derem: tamen ut declarem me nun-
quam eorum memoriam, ex animo
meo deleturum, in tesseram gratissimi
animi mei, levissimum hoc studiorum
meorum specimen Illustrissimo Domi-
no, humilimè offero atque dedico, sub-
missis precibus orans, ut pro summa
sua in omnes Mularum cultores gratiâ,
illud pia subjectione ad ejus pedes de-
positum, serenâ fronte suscipere, atque
mihi solitam suam gratiam etiam post-
hac præstare dignetur. Ego propterea
semper DEUM O. M. venerabor, ut
Illustrissimam Tuam Excellentiam in se-
ram conservet canitiem! omnesque Tu-
as actiones, miro successu beet! deni-
que serò dies iste adveniat, quo Illu-
strissima hæc Finlandiæ Lux extingua-
tur! Porro calidissimas preces ad DE-
UM fundere nunquam desinam, ut et-
iam Illustrissima Domina Comitissa Il-
il-

Illustrissimi mei Domini ac Dominae, u-
na cum tota Illustrissima familia, o-
mni felicitate semper floreat.

ILLUSTRISSIMI ATQUE EXCELLENTIS-
SIMI DOMINI

Humilimus Client

Claudius Austriin.

Amplissimo & Consultissimo Domino,
Dn. WILHELMO
JOHANNI QUENSELL,
In Supremo Judicio Regio Magni
Ducatus Finlandiæ ASSESSORI Gra-
vissimo, Domino, Patrono & Pro-
motori meo maximo, Nutritio
meo liberalissimo atque optimo,
summâ mentis observantiâ
semper colendo.

Amplissimo atque Prudentissimo,
Dn. JOHANNI Râmpe/
Camerario Provinciali Solertissimo atq;
spectatissimo, Patrono meo propensis-
simo, etiam Nutritio meo benignissimo
omni officiorum genere perpetuo
prosequendo.

FELICITATEM PERENNEM
PRECOR !!!

Amplissimi Domini.

omnia beneficia, quæ à Vobis Amplis-
simis Dominis in me cumulata sunt,
postquam ea felicitas ante aliquot
annorum spatium mihi obtigit, ut vestri opti-
mæ indolis atque virtuti maxime dediti filii mihi
commissi sint, ut eorum animos studiis literarum
ambuerem, serâ meditatione perpendens: me ad
majora officia Vobis præstanda esse devinctum,
quam unquam à me proficisci possunt, quam-
vis summam navem operam, facile perspicio:
Nam mihi non solum victum & amictum, sed
etiam, omnia quæ ad studia mea promovenda
mihi necessaria sunt abunde insigni vestra li-
beralitate, suppeditatis. Quamobrem licet
neque spartam mihi demandatam ex voto ad-
ministrare, neque dignas Vobis gratias agere
multo minus referre queam: tamen semper
usque ad extremum vitæ halitum, pro exi-
mio vestro in me favore, liberalitate ac gratia,
gratias Vobis habebo maximas. Ad quam a-
nimi mei gratitudinem declarandam cum e-
am dignis verbis exprimere nequeam, Vobis
Am.

Amplissimi Domini, levissimam hanc Disputa-
tionem offero, humilime orando, ut eam
placido vultu accipiatis, atque me sicut antea,
ita etiam posthac jucundissimo vestro favore
amplectamini. Et quoniam ego preclara
vestra in me collata beneficia nunquam sol-
vere possum; DEUM O. M. assidue intimis
precibus rogabo, ut Amplissimos Dominos,
Nutritios meos liberalissimos, quovis honoris
cultu, usque ad cineres prosequendos, una
cum lectissimis atque dulcissimis suis conju-
gibus, atque totis inclucis familiis, salvos
atque incolumes, quam diutissime rebus hu-
manis interesse patiatur.

Amplissimorum Dominorum.

addictissimus cliens

CLAUDIUS AUSTRIUS.

JUVENI

Elegantia Ingenii Morumq; pereximio,

Dn. CLAUDIO AUSTRIIN,
OstroGotho,

De,

COGNITIONE HUMANA,

ex Philosophia Saniori erudite ac so-
lenter e Cathedra Academicâ disse-
renti, Gratulatur,

Cognitio ante alias præcellens, γνῶσις,
σπουδόν,

Grajis mandata est & celebrata choris.
Hanc, AUSTRINE, simul meditaris, quan-
do, sagaci

Ingenio quavis cognitione cluis.

Cognitio humana est, Artes quæ perci-
pit omnes;

Hanc dum scrutaris prodis & ipse tuas.
Gratulor his cæptis, faustas atque appre-
cor illis

Auras, in patriæ commoda magna
tuæ!

L. Mqj.

PETRUS LAURBECCHIUS
S.S. Th. D. Prof. Prim. Ep. Wib.

§. I.

Cognitionem Humanam ex
inexhausto sapientiæ fonte
DEO O. M. emanantem de-
scripturi, primum ejus ὀνο-
ματολογία^ν seu nominis ex-
plicationem, secundum methodum in
hujusmodi rebus declarandis usu rece-
ptam, exponere constituimus, ut eò
facilius, explicatâ ipsius voce, dari pos-
sit in conspectum. ἔτυμολογίας illius de-
clarationi multum curæ impendere, non
operæ est pretium: cum omnes studiis
literarum instructi, cognitionem à ver-
bo Græco γινώσκω, quod latinè Cogno-
sco significat suam habere originem sci-
ant; licet à con & nosco in linguâ La-
tina quod sit composita & derivata fa-
cile perspiciant. Sed ὀμωνυμία ipsius
diligenter consideranda est, ut omnis
ambiguitas ab ea removeatur: quoniam
nomen ejus non solum ob diversum

cognoscendi modum, verum etiam ob relationem ad diversa objecta est valde *πλούσιον* atque variè sumitur. Nam vel latè pro omni hominum notitia, quocunque modo acquisita: vel strictè pro primâ & exigua saltem perceptione accipitur. Quam ob rem pleriquè Philosophi cognitionem in confusam & distinctam dividere solent: Illa imperfecta & incompleta est notitia, quâ indistinctè atque cum confusione varias res imperfectè perceptas cognoscimus: hæc verò perfecta & completa est scientia, quâ res intellectui nostro objectæ, clarè atque distinctè, secundum omnes suas partes essentielles percipiuntur. Sed quoniam ipsa partim nobiscum nascitur, partim per nudam sensuum apprehensionem, partim per claram & distinctam intellectus perceptionem acquiritur, in naturalem, sensualem, & intellectualem à multis distinguitur. Alii autem quia vel circa res naturales, quæ ex lumine naturæ humanæ; vel circa res su-
per-

pernaturales atque mysteria, quæ ex
 singulari revelatione divina nobis in-
 notescunt, versatur, eam in humanam
 seu naturalem, & in divinam seu super-
 naturalem vel revelatam dividunt: quod
 ex Celeberr. Doct. Balthas. Meisner.
 Philosoph. Sobr. Part. 3. Sect. 1. cap. 8.
 atque ex aliis magni nominis Philoso-
 phis satis perspicui potest. Præterea
 plurimas alias admittit distinctiones, sed
 quia illæ, hisce benè perspectis atque
 cognitiss, quæ hic allatæ sunt, non vi-
 dentur ipsi magnam afferre obscurita-
 tem, *Συνοψίαν* ejus illis præteritis su-
 scipimus considerandam, quoniam co-
 gnitio variis aliis exprimi solet nomi-
 nibus. Nam vel vocibus notitiæ atque
 notionis designatur, quia ea quæ co-
 gnoscimus, nobis nota fiunt: vel per
 nomen scientiæ effertur, siquidem ho-
 mines ea benè instructi, quid ipsis fa-
 ciendum vel omittendum sit optimè
 sciunt: vel vocabulis conceptus & per-
 ceptionis denotatur: quoniam ejus be-
 neficio facilè varias res concipere atque
 per-

4
 percipere possumus. A Græcis *ἰσχύς*,
ἰσχυρότης atque *Σύνεσις*: ab Hæbræis au-
 tem רע, רעה, הכרה & דעת appellatur.
 Unde Rabbinis concretum דעת h. e. Sci-
 ens prudens: & proverbium רעת שבאנשים
 צריך עצה h. e. *Scientissimus hominum e-
 get consilio.*

§. II.

Quoniam omnis à ratione suscepta
 dissertatio, secundum præcepta
 Philosophorum à definitione proficisci
 debet, ut eò melius perspici possit,
 quid id sit de quo disputabitur. Tam-
 etsi utrunque: & definire & divide-
 re inauspicati esse ominus dicat Ro-
 ter: in Mor: Encom. Itaque Cogni-
 tio nobis, ipsius *πραγμαθολογίαν* & quid
 in re importet exposituris est definienda:
 licet hoc factu sit difficilimum, cum
 plurimi excellentissimi viri, qui operam
 suam in explicationem ejus contule-
 rant, in plane diversas abeant senten-
 tias. Nam quidam essentiam illius in
 discretionem consistere sibi persuasum
 habent: Sed multi alii secum confide-
 ran-

rantes, quod iudicium cuius beneficiò
 ea discernimus atque diversa esse iudica-
 mus, quæ per diversas species sive i-
 deas nobis repræsentantur cognitionem
 antea acquisitam sequatur: à sententiâ
 eorum recedunt. Quidam naturam
 ipsius in attentione residere putant.
 Plurimi autem, qui ex quotidiana ex-
 perientia observant, quod multa in se
 ipsis ad quæ non sunt attenti percipiant,
 illam non ad omnem cognitionem ne-
 cessariò requiri existimant, quamvis
 ad perfectam notitiam multum faciat.
 Quidam eam in receptione speciei con-
 stituunt, quorum sententiam licet mul-
 ti præcedentibus præferant: tamen non
 omnes ipsi præbent assensum, quoniam
 specula, & alia hisce similia quæ nihil
 cognoscunt, speciem rei sibi objectæ
 recipere vident. Quidam dicunt Co-
 gnitionem esse ipsam repræsentatio-
 nem rei in intellectu: cum quibus pluri-
 mi facile consentirent, nisi etiam per-
 ceptionem ejus quod menti est intimè
 præsens, ad notitiam requiri existima-
 rent.

rent. Quorum variæ opiniones ex Celeberr. Doct. Ludovic. De-La-Forge Tractatu de Mente Humanâ cap. 9. atque ex multis aliis colligi possunt. Sed nos omissis variis horum sententiis, unâ cum Excellentissimis Philosophis per Cognitionem intelligimus *Perceptionem rei in intellectu representatae*: quoniam nobis persuademus, mentem nostram per facultatem cognoscendi à DEO ipsi concessam prius res sibi objectas qualitercunque percipere, quam in perfectam earum pervenire possit cognitionem.

§. III.

Et quamvis multa nobis tam abscondita esse videantur, ut neque intellectu humano percipi, neque ratione nostra investigari queant; tamen omnes homines non solum Entia creata, per ideas in eorum mente repræsentata, sed etiam ipsum Ens increatum aliquo modo cognoscere, cum singula quæ in tota rerum natura existunt diligenti me-

meditatione considerant, facile deprehendimus. Nam admirabile hujus mundi theatrum contemplantes, aliquid summum atque optimum Ens dari, quod omnia quæ in toto mundo continentur condiderat: cælum sole, lunâ & stellis, quæ statos cursus ac vires servant, egregiè ornaverat: atque è terra varia animalia & herbas in utilitatem eorum produxerat, atque propterea summe potens esse imo omnipotens quod unâ conditione exceptâ etiam facti sunt Ethnici, utp: Agathon apud Arist. Eth: Nic: l. 6. c. 2.

Μόνε γάρ αὐτῆ καὶ Θεὸς ἐπέσκεψαι,

ἀγένητα ποιεῖν ὅσσο' αὖν ἢ πεπεραγμένα

h. e. Uno enim illo DEUS destituitur infesta facere omnia quæ facta sunt: ipsum adeoque omnibus esse venerandum (quod etiam Ethnicus ille Aristoteles Libr. 7. Polit. cap. 8. declarat dicendo πρῶτον ἢ περὶ τῶν θεῶν Ἰππικῆα. h. e. Prima sit de divinis cura: Et similiter Pythagoras: Ἀθανάτου μὲν πρῶτα Θεὸς νόμος ὡς ἀρχαῖαι τίμα

πῖμα καὶ σέβας h. e. *Immortales quidem pri-*
mum DEOS Lege ut sanxit honora & ve-
nerare. Qui quidem nequaquam ipsius
 cultûs habuisset rationem, nisi aliqua
 ratione ipsum cognovisset) facile colli-
 gere possunt. DEUM præterea omni-
 bus hominibus quodam modo esse co-
 gnitum, propria ipsorum conscientia
 facilè evincit. Nam rectè facientes sum-
 mo implentur gaudio, quoniam DEUM
 singulas eorum actiones sibi habere
 cognitatas, & ipsis propterea quod man-
 data ipsius secuti fuerant, magnum præ-
 mium redditurum: sed malum perpe-
 trantes maximo afficiuntur metu, quia,
 omnium rerum Creatorem, ipsos ob
 detestanda illorum scelera gravissimis
 pœnis affecturum existimant. Ipsi de-
 niqve saniores Ethnici, DEUM toti ge-
 neri humano innotescere, ingenuè sunt
 confessi: ut Aristoteles Libr. 1. de Cælo
 cap. 3. dicens, πάντες οἱ ἄνθρωποι ἔχουσιν
 ἐπιόλησιν τινα πρὸς θεῶν. h. e. *omnes homines*
habent præconceptam quandam opinionem
de Diis. Iple quoque Cic. Lib. 1. de Leg.
 egre-

egregiam prorsus de DEO ὁμολογίαν
 fecit dicendo: quod nulla gens sit neque
 tam immansueta, neque tam fera, que
 non etsi ignoret qualem DEUM habere
 deceat, tamen habendum sciat. Cum En-
 tia creata rectâ mentis trutinâ examina-
 mus, ea quoque aliquo modo â nobis
 posse cognosci satis perspicimus, licet
 in perfectam eorum notitiam non per-
 veniamus. Nam DEUS ex ineffabili
 sua gratia nos gnosticos, seu tanta co-
 gnoscendi facultate præditos creaverat,
 ut non solû omnes res intellectui nostro
 objectas cognoscere tales ut reverâ in se
 ipsis sunt (præterquam quando â sen-
 sibus decipimur, qui sane sæpissimè nos
 fallunt:) sed etiam quid acturi simus
 prospicere, atque de peractis rebus ju-
 dicare possimus. Quod Celeberr. Doct.
 Abrah. Calov. considerans, in Gnostolog.
 Part. Gener. cap. 1. dicit *intellectum*
intelligendo fieri omnia: unde satis col-
 ligi potest, non tantum omne ens sen-
 sibile, seu materiale; verum etiam o-
 mne intelligibile seu spiritale, quod

materia caret, licet non semper áctū tamen potestate ab intellectu nostro percipi: etiam non-ens per similitudinem entis intelligi; nam privatio per oppositum habitum cognoscitur: sed nihil quatenus plane nihil est, non posse ulla ratione cognosci. Quamobrem una cum M. Georg. Meier. in ejus Gnostolog. Part. Gener. Cap. I. *omne quod est cognoscibile, esse*, concludimus.

§. IV.

Sed quia τὸ Γνωστὸν seu cognoscibile quod intellectui ad cognoscendum objicitur; omnia quæ cognosci possunt sub sese comprehendit, cum ob diversas res sub eo comprehensas, tum ob diversam earum considerationem, variis exprimi solet nominibus. Nam id quod immediatè in se ipso solum absque prima sua causa cognoscitur, formale: illud autem quod una cum proximis atque immediatis suis principiis atque affectionibus consideratur, Fun-

fundamentale dicitur. Aliàs etiam cognoscibile in simplex, quod omne ens reale, extra fictionem intellectus verâ existens, & in complexum seu compositum, quod propositiones, à nuda mentis operatione dependentes sub se complectitur: quorum illud πρώτως, hoc verò saltem δευτέρως est attendendum, dividitur. Præterea quoniam ea quæ cognoscimus partim ex lumine naturæ, partim ex singulari revelatione divinâ nobis innotescunt, omne cognoscibile in naturale, sub se res naturales, quæ secundum communem naturæ cursum eveniunt complectens; & in supernaturale, sub se res supernaturales, quæ supra naturam, modo prorsus extraordinario à DEO fiunt comprehendens, à Celeberrimis Philosophis, divisum reperitur. Sed quia Cognoscibile naturale, vel propter cognitionem liberalem, quæ multarum rerum contemplatione atque actione intellectum perfectum redens, liberis hominibus maximè est digna, cognoscimus: vel

ut cognitione illiberali instructi, eas actiones quæ corpore peraguntur, facilius efficiamus, in liberale & illiberale dividitur. Ulterius cognoscibile liberale in principale seu reale, quod ob proprium finem, merito sui ipsius ab intellectu cognoscitur; & in minus principale, seu instrumentale; quod indirectè, & saltem propter aliud innotescit, distingvitur. Cognoscibile reale iterum (quod alias philosophicum dicitur) vel est independens, quod à nullo alio naturali cognoscibili dependet, vel sua principia sumit, sed cæteris fundamenta quibus innituntur suppeditat, vel dependens, quod ab alio suam dependentiam, atque principia habet. Denique cognoscibile philosophicum quod rursus in θεωρητικὸν seu contemplabile & πρακτικὸν seu agibile aut operabile dividi solet, omnia naturalia, vera, liberalia, realia & primaria entia, quæ intra limites Philosophiæ continentur, sub se comprehendit: quod Clariss. M. Georg. Meier. in gnostolog. Par-

Part. Gener. cap. 1. & in Part. Special. cap. 2. egregiè exponit. Hisce præmissis observandum est cognoscibile, hic loci non in maxima latitudine à nobis attendi, ita ut omnia, quæ non tantum humano, sed etiam, angelico atque ipso divino intellectu cognosci possunt, sub se comprehendat; sed solum in relatione ad intellectivam cognitionem humanam; quatenus à cognoscibili naturali & supernaturali, reali & instrumentali præcillum, aliqua ratione ab intellectu humano cognosci potest.

§. V.

Sed ut Cognitionem Humanam, maximis obstructam difficultatibus, eò melius possimus explicare: necessarium nobis esse videtur principia ipsius è quibus eruitur, atque per quæ intellectus noster ad eam deducitur, cum hæc sint fundamenta ejus quibus innititur, exponere. Ad quorum sedulam considerationem animum applicantes; ea in interna sive intrinseca & in externa sive

extrinseca, secundum summorum Philosophorum ductum dividenda esse cernimus: licet satis habeamus perspectum, quod illa non propriè sed solum per similitudinem, ipsi attribuuntur. Interna cognitionis principia sunt ejus (a) Materiale, ipsa scilicet rerum Entitas: quam non hic loci strictè pro sola re existente: nec strictius pro essentia reali, quæ neque entia rationis neque non-entia sub se complectitur: nec strictissimè pro summo atque independente Ente, quod ab æterno fuerat, semper est & in æternum erit. Quod D. Johannes considerans in Apoc. cap. i. v. 4. in hæc verba erumpit dicendo *εἰρήνη ἀπὸ τοῦ ὄντος καὶ ὁ ἦν καὶ ὁ ἐρχόμενος* h. e. Pax, à Qui est, & Qui erat, & à Qui venturus est. Quam DEI æternitatem etiam Hebræi designare videntur, nomine יהוה quod Ens vel existens significat, à Rad. היה fuit. Idem etiam David seria secum perpendens meditatione Psal. 10. v. 16. dicit *יהוה מלך עלם ועד* h. e.

Jehovah Rex (est) in seculum & in eternum.
 Sed latissimè pro omni cognoscibili accipimus: ita ut non tantum entia realia, quæ non sunt ficta, sed revera dantur, etiam cum nullus homo animum ad ea attendit, verum etiam entia rationis, quæ objectivè à ratione ut ens finguntur: licet non reverà extra mentem dentur: atque accidentia, quæ extraessentialiter substantiam afficiunt: quatenus aliqua ratione à nobis cognosci possunt, sub se comprehendat. Et quamvis Ens & Entitas sint synonyma tamen potius nomen entitatis, quam entis hic loci adhibemus, quoniam ea diminutam essendi rationem importat: quod ex ipsis affectionibus Entis, ut e. g. ex unitate, & veritate &c. perspici potest, quæ non formaliter ipsum Ens, sed Entitas vel aliquid entis à Metaphysicis appellantur. (β) Et Formale quod est ipse cognoscendi modus: qui quoniam intellectu est difficilimus, ut tantò melius nobis innotescat, ipse status qui alias certus respectus vocatur, sub quo
 res

res intellecta objicitur intellectui, diligenter considerandus est. Status autem iste est quadruplex. 1. Status objectivus fundamentalis dicitur, secundum quem unumquodque ens existit, atque in individuis fundatur. Hic status reliquis tribus supponitur, unde etiam fundamentalis appellatur: & causa radicalis est omnis veritatis, quam de ente habemus: 2. Status objectivus idealis entis est, cum ens non solum per ideam consideratur, quatenus in individuis est fundatum, sed etiam per præcisionem in natura sua ab omnibus individuis abstracta cognoscitur: ex hoc statu conceptus iste, qui vulgò à Metaphysicis objectivus dicitur, promanat. 3.º Status universalis entis vocatur, cum Ens non tantum in individuis fundatum, sed præterea abstractum ab individuantiis (ut ita salva cum venia dici liceat) conditionibus, aptitudinis conceptum essendi in multis individuis, ulterius accipit: secundum hunc sta-

statum non modo substantiæ, sed etiam accidentia atque spiritus, sub nomine entis veniunt. 4. Status Formalis entis appellatur, cum ens aut in statu fundamentalis, aut in ideali, aut in universalis, per ideam (vel ut veteres Philosophi dicunt, per speciem intelligibilem) menti repræsentatur: nam intellectus noster nullum objectum immediate, sed omne per ideam vel speciem cognoscit. Ex hoc autem statu conceptus formalis, de quo in sequentibus sumus acturi, suam habet originem. Quod L. Andr. fromm. In Metaphys. lib. I. cap. I. Doct. Abrah. Calov. in sua Metaphys: Divin. alique Metaphysici egregiè declarant.

§. VI.

Hiscæ expositis operæ pretium esse videtur, etiam fundamentum, mensuram atque primum principium omnis cognitionis humanæ breviter exponere: quod facturi, primum, summum, atque

que ultimum omnis, totius generis
 humani notitiæ principium esse DEUM
 O. M. haud cunctanter constituimus:
 quoniam & ipse omnia novit (quod e-
 tiam ethnicum istum Hesiodum *ὡεὶ ἐρ-
 γων καὶ ἡμεῶν* canentem perspexisse
 cernimus, cum dicit; *παντὰ ἰδὼν Διὸς
 ὀφθαλμὸς καὶ πάντα νοήσας*: h. e. Jovis (seu
 DEI) *oculus omnia videt & omnia intelligit*) &
 præterea cuncta quæ nos cognosci-
 mus, partim per lumen rationis, par-
 tim per singularem revelationem nobis
 manifestavit. Præterea etiam cog-
 nitionis fundamentum constitutionis me-
 ritò appellatur quoniam omnis nostra
 scientia non solum ipso tanquam omnia
 cognoscente, sed etiam tanquam omnia
 manifestante & notitiam hominum pro-
 ducente velut firmissimo innititur
 fundamento. Præterea ipse DEUS
 mensura cognitionis, quâ constitui-
 onem à philosophis rectè constituitur:
 quoniam omnes res creatæ ab intellectu
 divino, qui exactissima mensura est ve-
 ri-

ritatis omnium rerum, mensurantur: quamobrem, quidquid conforme est intellectui divino, verum esse rectè statuitur. Tum etiam quâ cognitionem; quia DEUS omnes res tales, ut in se ipsis sunt, exactissimè cognoscit: quod excellentiss. Doct. Abrah. Calov. in Gnostolog. Part. Gener. cap. 2. & in Metaphys. Divin. Part. Gener. cap. 5. egregiè declarat. Sed fundamentum cognitionis respectu apprehensionis, est cum liber scripturæ, qui ex ineffabili DEI gratia atque bonitate, per singularem revelationis gratiam nobis donatus est: ex quo non tantum plurima ad hanc vitam feliciter transigendam cognitû utilia: sed etiam omnia ad æternam beatitudinem consequendam, transactâ vitæ hujus fabulâ, nobis scitu sunt necessaria haurire possumus. Tum liber naturæ, qui à DEO nobis ad contemplandum est propositus: ex quo acquiritur omnis notitia, quæ per lumen naturæ ex omnium re-

rum contemplatione potest comparari. Quamobrem natura, fundamentum cognitionis respectu repræsentationis omnium scibilis appellari solet: idque haud sine causa; quoniam cum animum ad totum hoc aspectabile mundi theatrum seriâ æstimatione perpendendum applicamus, res creatas vel inter sese, vel ad ipsum creatorem conferendo, & sensibilia à sensibilibus, atque intelligibilia ab intelligibilibus abstrahendo, in aliquam omnium rerum notitiam possumus pervenire.

§ VII.

Expositis Cognitionis Internis Principiis, Externa, quæ nos ab extra in rerum notitiam, vel eam primò excitando, vel excitatam postea promovendo deducunt, etiam breviter explicare decrevimus. Quorum explicationem incepturi, illa sub sese continere cum finem propter quem cognitio acquiritur, tum efficientem causam a qua est, facile perspiciamus. Finis ejus vel est intermedius, scilicet ut intellectus noster

vel solum res sibi objectas contem-
 plando, vel etiam eas ad certam ope-
 rationem dirigendo, per habitum na-
 turali potentia cognoscendi superad-
 ditum perficiatur; vel ultimus, gloria
 videlicet DEI altissimi; ad quam cele-
 brandam, ex ipsa rerum notitia nobis
 concessa ineffabilem ejus bonitatem ac
 gratiam erga nos, diligenti meditatio-
 ne perpendentes, incitatur. Princi-
 pium efficiens, ad studium cognitionis
 nos movens, ex parte rerum, est exi-
 mia earum pulchritudo acque insignis
 varietas: nam amore hinc accenso, in
 intellectu nostro, maxima cupiditate
 ipsas cognoscendi flagrare incipimus.
 Et quoniam neque causas earum pul-
 chritudinis, neque naturam illarum ob
 cæcitatem mentis nostræ primo intui-
 tu cognoscere possumus, eas contem-
 plantes, maxima capti admiratione, co-
 gnitionem earum summo studio nobis
 acquirere cupimus. Quod ipse philo-
 sophorum princeps Aristoteles conside-

rasse videtur, cum lib. i. Metaph. c. 2
 dicit *Διὰ γὰρ τὸ θαυμάζειν οἱ ἄνθρωποι καὶ
 νῦν καὶ τὸ πρῶτον ἤρξαντο φιλοσοφῆν*, h. e.
*Per admirationem enim homines, & nunc &
 olim incipiebant philosophari*: nam satis in-
 telligere potuerunt, admirationem ex
 ignorantia excitatam, investigatione
 occultarum rerum deponi. Ex parte
 autem nostri ad cognitionem nos mo-
 vet, cum connata inscitia ex quâ intel-
 lectus noster tanta obfuscatus est cali-
 gine, ut nec causas rerum cognoscere,
 nec actiones nostras rectè suscipere,
 nec benè ad finem perducere, nisi il-
 la fuerit remota, possimus. Itaque
 hanc mentis cæcitatem attractam, quæ
 in negotiis nostris efficiendis, maximo
 nobis est impedimento (quoniam omnes
 ex naturæ instinctu perfectionem nostri
 desideramus) magnopere depellere stu-
 demus: tum insatiabile sciendi deside-
 rium hominibus innatum: nam licet
 præclaram omnium rerum scientiam si-
 bi acquirere possent: tamen desiderium
 ma

majoris notitiæ comparandæ, sæpius
 ipsis inculcans, ea pauca esse quæ sci-
 unt, respectu omnium eorum quæ ne-
 sciunt, nunquam impleri potest: sed
 semper majorem notitiam atque per-
 fectionem affectat. Quod etiam Cele-
 berr. Doct. Abr. Calov. in Gnostolog.
 part. gen. cap. 3. secum perpendens
 dicit, quod *Appetitus sciendi nunquam
 satiatur.*

§ VIII.

Necessarium nobis esse videtur,
 postquam finem, quem homines
 studio cognitionis acqvirendæ accen-
 si sibi habent propositum, tum etiam
 ipsum efficiens, quod desiderium omnia
 scilicet cognoscendi in ipsis excitat
 breviter exposuimus: etiam ipsum a-
 gens, cujus beneficio cognitio nostra
 præcipue peragitur, ostendere. Quod
 sedula meditatione nobiscum reputan-
 tes, DEUM O. M. ejus agens princi-
 pale seu primarium, sed remotum esse
 statuendum, facile cernimus: quoniam
 omnis nostra intelligendi potentia ex
 ipso

ipso solo promanat. Qui licet modo plane supernaturali nobis notitiam infundere facile potuisset: tamen per certa media nos in rerum cognitionem ducere gratum ipsi fuerat. Quamobrem mentem ad imaginem sui ab initio preparatam multisque nobilissimis facultatibus exornatam, nobis indiderat. Quarum ipse intellectus, seu ea Facultas animæ rationalis; quæ ad verum cognoscendum a DEO est ornata, nunquam satis dignis laudibus efferri potest, quoniam ea per ideas nos in cognitionem multarum rerum deducit, & omne quod potentiâ cognoscibile est, actu intelligibile reddit: quam ob rem agens principale seu primarium cognitionis idque proximum appellatur. Præterea ipsa quoque ratio, quæ de rebus intellectis judicat, earumque causas perpendit, plurimum ad cognitionem facit. Agens medium seu secundarium, remotum scilicet, sunt cum sen-

sus externi quibus mediantibus varias
 res nobis objectas apprehendimus: ex
 quibus visus & auditus maximam ob-
 tinent dignitatem: quam ob rem hi
 duo sensus λογικώτατοι seu maximè ra-
 tionales, respectu cæterorum, appellan-
 tur, quoniam plurimum ad varias res
 cognoscendas faciunt. Duplici autem
 modo aliquid in sensus incurrere dici-
 tur, vel directè atque per se, ut o-
 mne quod sensibilibus qualitatibus, si-
 ve propriis, sive communibus est præ-
 ditum: sed hoc modo non omnia cor-
 pora naturalia sentimus. Nam neque
 maximum cœlum, neque minimas
 atomos, sensibus percipere possu-
 mus; vel indirectè atque per aliud
 quod aut per partes, aut per effectum,
 aut per simile, aut per oppositum,
 aut per fundamentum, aut per alium
 quemcunque modum sensibus nostris
 objicitur, & hoc modo facilè possu-
 mus dicere, quod omnia sub sensum
 cadant: & hoc videtur Mag. Georg.
 Mejer in Gnostolog. Part. Gener. cap. 3.

considerasse, cum sensibus tantam attribuit dignitatem, ut eos sapientiæ fundamenta appellaverit. Tum experientia, quæ est cognitio ex collatione multarum recordationum sive memoriarum orta: hujus atque rationis officio omnes rerum causas intuemur; ipsasque res penetramus. Unde *πᾶσα καὶ λόγῳ*, cognitionis ocelli appellari solent.

§. IX.

Ut methodum in hujusmodi rerum explicatione usitatam observemus, hisce præmissis, etiam principium proximum cognitionem nostram producens, ipsam scilicet abstractionem, sine quâ in nullius rei notitiam pervenire possumus, exposituri sumus. Hoc enim est unicum illud medium, quod nos in distinctam rerum cognitionem deducit: quod Celeberr. Doct. Abrah. Calov. secum reputans in Gnostolog. Part. Gener. cap. 4. in hæc verba erumpit dicendo, *abstractionem qui tollit, omnem tollit scientiam. Est autem abstractio, functio*

noſtri intellectus, quâ is rem à re præcisam à con-
ditionibus individuantibus, vel accidentalibus
imperfectionibus, liberat, & è ſtatu ſingula-
ritatis in univerſalem vel eminentem deducit,
ut diſtinctè cognoscatur: Teſte Mag. Georg.
Meier. in Gnoſtolog. Part. Gener. c. 4.
 unde facilè colligi poteſt, non per vo-
 cem abſtractionis, realem, vel unius
 rei ab alia, vel à materia ſeparationem;
 nec puram alicujus de aliquo negatio-
 nem; ſed præciſionem ipſius mentis, qua,
 ex quibusdam actu arctiſſimè conjunctis,
 unum, relictis cæteris apprehendimus,
 eſſe intelligendum. Solet autem hæc
 abſtractio, quadruplici modo diſtingui à
 Philoſophis. Abſtractio ſecundum in-
 differentiam dicitur, qua intellectus
 noſter res in latiffimo conceptu confi-
 deratas, quatenus illæ ſeſe indifferenter
 & ad materialia & ad immaterialia ha-
 bent: quæ aliàs metaphyſica appella-
 tur, quoniam omnia ea quæ in Meta-
 phyſica traduntur, hoc modo confide-
 rari debent. Abſtractio ſecundum eſ-
 ſentiam vocatur, quâ intellectus noſter,

non solum in genere, sed etiam in specie, ea quæ plane materia carent, & per essentiam suam eam nulla ratione habere possunt, cum re ipsâ, essentia eorum, omnis materiæ sit expers, contemplatur: atq; hæc abstractio pneumaticæ est considerationis, in quâ res immateriales, spiritus scilicet considerantur. Abstractio à materia signata seu singulari dicitur, quâ intellectus noster, aliquid quatenus materiatum est: sed tamen non quatenus est in aliquo singulari corpore, vel in hoc vel in illo individuo, considerat, & hæc abstractio circa corpora naturalia occupata; physica appellatur. Abstractio à materia secundum rationem nominatur, quâ intellectus noster aliquid contemplatur, quod quidem semper secundum suum proprium essendi modum, in materia existit: sed quatenus hic nunc consideratur, non aliqua certa materia attenditur: & hæc abstractio mathematica appellatur. Hisce quatuor modis abstrahendi, sibi que ideas formandi, intellectus noster, tan-

tanquam utilissimis & ad cognitionem maximè necessariis mediis in principali rerum contemplatione utitur.

§. X.

Postquam varia alia non solum interna, sed etiam externa cognitionis principia breviter exposuimus, etiam è re esse videtur, ut ejus principium proximum apprehensionis, per quod ipsæ res ab intellectu nostro apprehenduntur, atque in ipso repræsentantur, etiam explicemus. Ad cujus considerationem animum adjungentes, facile cernimus, quod neque ipsæ res mentem nostram ingredi, neque absque aliquo medio, in ipsa repræsentari queant; ideoque ad cognitionem, inter mentem atque res requiri unionem, per quam illæ tales ut revera sunt ab ipsa percipiuntur, quod per solam ideam seu conceptum efficitur: qui ab excellentiss. D. Abrah. Calov. in Gnostol. part. Gen. cap. 5. definitur, *Species ab intellectu formata, representativa scibilis in mente ut in se est cognoscendi.* Soler autem conceptus

vulgo dividi in formalem, (qui est ipsa species seu idea per intellectum formata, de re ab ipso apprehensa) quem modo descripsimus, & in objectivum, qui est ipsa res intellectui nostro objecta, de qua talis idea in mente formatur: idque improprie, & per ἀκυρολογίαμ quamdam conceptus appellatur: quod Celeberr. Adrian: Heerebord, in Meletemat. Philosph. volum. I. & M. Georg. Mejer. in Gnostol. Part. Gen. Cap. 5. egregie declarant. De ipso autem modo, quo conceptus peragitur, veteres atque recentiores Philosophi diversas fovent opiniones; qui horum sententias de ipso percipiendi modo scire desiderant: ipsi eam egregie ab Experientiss. Doct. Ludov. De-La-Forge, in ejus tractatu de Mente Humana. Atque à Nobiliss. Dn. Renato Des Cartes expositam inveniunt. Sed omittam horum sententiam, veterum opinionem de ipso modo cognoscendi, quæ ex M. Georg. Mei. Gnostol. atque ex Johan. Sperlingz

An.

Anthropolog. Physic. Cap. 3. atque ex plurimis aliis facile colligi potest, hic loci proferimus: secundum quorum sententiam hoc modo fit perceptio. Res sive objectum, quod cognoscere cupimus, deferri debet ad ipsum intellectum: sed quoniam id non potest essentialiter ingredi ipsum intellectum, sese factâ abstractione per imaginem sui ei insinuat. Cum autem objectum sensibile sui diffundit à se species, istæ à sensibus externis visu, auditu, vel ab aliquo ex aliis, ad sensus internos, & primum quidem ad Sensum Communem deferuntur: qui factâ inter hæc species sensibiles discretionem, atque ab invicem distinctionem, illas ad ipsam Phantasiam mittit, quæ ipsis diligenter dijudicatis, illas generando Phantasmata reddit subtiliores: atque hac ratione, sensualis rei perceptio peragitur. Sed ut ea distincta atque perfecta reddatur, istæ species seu imagines à Phantasia ad nobilissimam mentis

tis officinam, rationem deferuntur, ubi perfecta rerum notitia ab ea elaboratur. Quo facto statim clara atque distincta rerum cognitio fieri incipit. Postquam autem species objecti ad intellectum delata est, ipse respectu intellectus sese dupliciter habet, activè videlicet atque passivè, sicut principium quo homo intelligit, vel est formale & efficiens, vel subjectum ac sicut materiale: Ex hac duplici intellectus officio, distinctio inter intellectum agentem atque patientem, seu passibilem est orta. Porro quoniam quædam attractio atque unio objecti, cum ipso intellectu requiritur: itaque intellectus agens sensibili speciei junctus ab objecto sparsæ & ab externis sensibus delatæ ad Communem sensum atque phantasiam, fulgore suo phantasma illustrat: atque sic id quod antea solum potentiâ cognoscibile erat, actu intelligibile reddit, ut intellectus passibilis ad intelligibilem speciem reci-

cipiendam excitetur. Postquam autem
 species apprehensa à phantasia, ab in-
 tellectu agente, quasi lumine est illu-
 strata, atque examinata, & tam di-
 ligenti meditatione dijudicata, ut o-
 mnia, etiam minutissima quæ cogno-
 scenda sunt, appareant, tunc intellectus
 patiens, intelligibilem speciem à phan-
 tasmate productam, atque e statu ipsius
 deductam, tamen absque omni mate-
 riâ, atque individuantibus conditioni-
 bus, ac cæteris imperfectionibus acci-
 dentalibus, quæ antea phantasmati ad-
 hærebant, recipit, ut abstractio fiat.
 Postea intellectus reflexo quasi actu
 cum suam intellectionem, secundum
 conceptam rem, tanquam mensuram
 suam, atque iterum hanc ad ipsum
 sensus objectum, velut ad mensu-
 ram suam examinat, utitur; inter quæ
 si convenientia datur, cum eo quod in-
 tellectus concepit, peracta est abstra-
 ctio, atq; res cognita ha-
 betur.

Μόλις τῷ Θεῷ Δόξα.

E

172

In

Eruditam dissertationem

DE COGNITIONE HUMANA

Eximii & Literatissimi Viri Juvenis

DN. CLAUDII AUSTRIIN,

Dum eam proprio Marte conscriptam ac-
cutè defenderet.

Exponens doctè naturam Cognitionis,
Optime Respondens arguis ipse tuam.
Cognitioni namque locas operam, atq; locasti
Nunquam desessam sedulitate sacra.
Ergo jam Charites nectunt Tibi laurea ferta,
Dum studio signant premia digna Tibi.
Tu pergas studiis inhiare laboris amore,
Hactenus ut suesti Cognitionis ansans.
Et sic, nec fallar, metam tetigisse valebis
Propositam, fructum sic etiam accipies.
Det DEUS omnipotens tua sint incepta futura
Cuncta suæ laudi, & verus honor Tibi erit!

Sic mente ex nupera ægritudine
nonnihil perturbata integerrimo suo
amico congratulari voluit.

CONRAD QUENSELL.

Sinne- Fågnad

Wissad

Sin Högdtåhrade Herr PRÆCEPTOR
då han medelst disputerande ett wak-
kert lärdoms prof af- lade.

Fast iag än icke har af Hippocre-
nes fälla

Min lå- par ännu Wätt/ och
på Parnassi klint

En än uti mitt loyp til wijsheetz
måhlet hint /

Ut iag min ord och tahl / som höfdes /
weet at ställa

På denna lustrwa dag / då min Præce-
ptor låra

Ett wakert lärdoms prof med heder
wijsar fram

Som om des flitigheet och Dygder
wittna kan.

Så skall min Clio doch / det som hon
kan / frambara.

En trogen önskan: at Ehr snart går
up den frögd /

Som gier en minnig löhn / Ehr möda
ewig nögd.

BALTHAZAR

WALLENSTIERNA.

Til detta wackra Wärlz lärde Förfär-
digare och Försvarare

CLAUDIUS AUSTRIN,

Min Högdäbrade Wänn:

Win trogna Wänn hur I med wijsdom
söckt bepröda
Ehr ädla Siäle-Sohl/ ett lärde
Wärel om förstånd/
Och Kundskap wackeri kan och ganska klarlig
tyda/

Som Ehr Thalia nu på banen bringa månd.
Ehr Seders iusfighet och Dygders prydnad wijsa
I pennan denne gång/ en nödigt skattar iag:
En sielfwa Phæbus och Ehrs Wirt och Dygd
beprijsar;

Ia/ sielfwa Wärellet/ det I framtee denna dag.
Sahr lycklig ihersör fore! snart lär den tiden
komma/

På hwilket en Himlen Ehr med hugnad löna will;
Då I för mödan skall upskidra mycken fromma:
Iag önskar af alle sinn GUD gifwe lycka till!

Således sin sinne-fågnad wisade
sin Herz Land; Man.

J. NEELMAN.
O-Goth. Reg. Alum.

Te doctas vigili cura coluisse Camenas
Pieridum sacrate choro, testatur abunde
Hic labor egregius, vividâ comitante Minervâ
Conscriptus. Manet hinc Te laus & gloria
CLAUDI,

Sunt tibi Castalidum felicia dona Sororum,
Teque novem Nymphæ lactarunt nectare dulci
Ut cum laude queas tua munia condecorare.
Cum, ceu saepe soles, arguto differis ore,
Materiemq; tuam celso de ponte cathedræ
Sic defendis, honos tibi maximus inde redibit.
Nec Te pœniteat tot sustinuisse labores
Castalidum in castris. Nam præmia larga pa-
rabit

Pallas amica sue virtutis & artis alumnis.
Nec mora: cum viridi cinget tua tempora lauru
Lauru: quam texunt Charites de vertice Pindi.
Insuper hiscetuis, ALSTRIIN doctissime, Musis
Gratulor ex animo! Successus fata precorque
Fortunata! Melos ferventi finio voto:
Dirigat Omnipotens conamina docta: labores
Prosperet, ausa juvet, simulac pia ceptase-
cundet!!!

Amicitiaë testificandæ ergò obtulit

JOHAN. SIDBECCHIUS.

Aboënsis.

Εἰ καὶ τῷ τὸ ἐπιχείρημα, ὃ σὺ ἔκλεξις
 ἐκύριε πρὸς τῆς ΓΝΩΣΕΩΣ ἈΝΘΡΩΠΙΝΗΣ
 ἑπιχειρήματι γράφειν, ὡς ὑψηλὸν εἶναι, ὅτι
 πολλοὶ ὅλον τὸν βίον ἐν αὐτῷ διέτριψαν, δὴ πᾶς
 εὐδαίμονί σου ἀγχινοῖα, καὶ τῇ φιλοπορίᾳ ἐξαι-
 ρέτη μάρισα προσήκει, ὅτι αὐτὴ διάλεξις σε
 ἑπίλεξις ἢ ἰκανῶς ἑπισταμένως συγγεγραμ-
 μένη ἀποδείκνυσιν, ὅτι ὁμολογεῖται πρὸς πάν-
 τιν περιαιρέσειν, ἐκ οἷός τ' εἰμὲ ὅπως ἐγκωμιά-
 σω, καὶ ὡς λαβὼν ἀφορμὴν τῆς ἀνυπερέβου
 σου φιλίας ἕνεκα ἀντὶ πολλῶν εἰς με εὐεργεσι-
 ῶν σου πεκμήριον τῷ θελήματός με πρὸς.
 Τοιγαρὶν τῆς προκοπῆς σου συχαίρω σοι, καὶ
 ἐξ ὅλης τῆς καρδίας ἔυχομαι, ἵνα βέλῃται ὁ
 θεὸς περιαιρέσω ἐκπρεπῆ σου τὰ ἑπιχειρήματα
 εὐλογήσῃ, ἵνα ὀλίγω ὑπερου τῆ μὲν ἐκκλησίᾳ
 τῷ θεῷ καὶ τῇ παλιερίᾳ λυσιτέλεια, πῶς δὲ συγ-
 γενεῦσι χαρὰ, καὶ σοι γηθούνη καὶ κῦδος ὡν
 τυγχάνης. ἀκεραίως ἔγραψε

JOHAN. RYDBOHN O. Gotb.

Öfver den lärde Disputation
DE COGNITIONE HUMANA
Som
Herr PRÆCEPTOR

CLAUDIUS AUSTRIIN,
Sammanfkrifwit och försvarat.

PRÆCEPTOR medan J om Kundskap
wackert fkrifwit/
Har också Lärdom Ehr bland Lärda
Kundbar blifwit.

Förståndes rätta art och läf afmåb-
les här:

Förståndet äfwen och om Ehr Dngd
wittne bär.

Jag önskar snart må ske Ehr lärdom
måtte löna

Ehr med grön Lager, Erantz / och he-
der, Krona Krona!

Sålunda sin Trogna Præceptor
gratulerade

OTTO WILHELM QUENSELL.

COLLEGE OF THE CITY OF NEW YORK

THE UNIVERSITY OF THE CITY OF NEW YORK

PHILOSOPHY - A BACHELOR'S DEGREE

IN THE CITY OF NEW YORK

FOR THE DEGREE OF BACHELOR OF ARTS

IN THE CITY OF NEW YORK

FOR THE DEGREE OF BACHELOR OF ARTS

IN THE CITY OF NEW YORK

FOR THE DEGREE OF BACHELOR OF ARTS

IN THE CITY OF NEW YORK

FOR THE DEGREE OF BACHELOR OF ARTS

IN THE CITY OF NEW YORK

FOR THE DEGREE OF BACHELOR OF ARTS

IN THE CITY OF NEW YORK

FOR THE DEGREE OF BACHELOR OF ARTS

IN THE CITY OF NEW YORK

FOR THE DEGREE OF BACHELOR OF ARTS

IN THE CITY OF NEW YORK

FOR THE DEGREE OF BACHELOR OF ARTS

1. B.V. Mf. 6160